

Anne Jüriado Kammenhed

Utvecklingsledare

Remiss avseende revidering av kemikalieplan för Lunds kommun, LundaKem 2.0

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att avge yttrande i enlighet med tjänsteskrivelse 2023-01-12 Remiss avseende revidering av kemikalieplan för Lunds kommun, LundaKem 2.0.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har fått Lunds kommuns kemikalieplan, LundaKem 2.0 på remiss från miljönämnden.

Vård- och omsorgsförvaltningen ställer sig positiv till ett kommungemensamt arbete med kemikalier samt att miljönämnden, som har sakkunskap på området, håller ihop arbetet.

Underlag för beslutet

- Vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-12 Remiss avseende revidering kemikalieplan för Lunds kommun, LundaKem 2.0 VOO 2022/0666
- Miljöförvaltningens remissmissiv 2022-11-22 Remiss avseende revidering av LundaKem - Kemikalieplanen för Lunds kommun
- Protokollsutdrag miljönämnden 2022-11-10 § 68 Revidering av kemikalieplan för Lunds kommun
- Miljöförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-11-01 Revidering kemikalieplan för Lunds kommun – LundaKem 2.0
- LundaKem 2.0 med tillhörande bilagor (remissutkast av kemikalieplanen för Lunds kommun)
- LundaKem antagen av kommunfullmäktige 2018-09-27 § 148

Ärendet

Miljönämnden, som har i uppdrag av kommunstyrelsen att revidera LundaKem, beslutade den 10 november 2022 att remittera kemikalieplanen till bland andra vård- och omsorgsnämnden.

2023-01-12

Diarienummer

VOO 2022/0666

Kemikalieplanen är ett verktyg för att nå miljömålen i Lunds kommuns program för ekologisk hållbar utveckling 2021 – 2030 - LundaEko. Delmål 2.1 i LundaEko, handlar om att förekomsten av miljö- och hälsofarliga ämnen i alla verksamheter i kommunkoncernen ska minimeras.

Vård- och omsorgsförvaltningen kan ha miljö- eller hälsopåverkan inom exempelvis städ, desinfektion, kemikalier i inredning, plaster samt vid beställning av nyproduktion av byggnader och ombyggnadsprojekt.

Förvaltningen har en verksamhetsrutin för kemikalier. Enligt rutinen ska vi vid inköp göra en bedömning av om vilka kemikalier som är nödvändiga för verksamheten.

Om verksamheten bedömer att en kemikalie behövs, ska den minst miljöstörande produkten väljas (substitution).

I checklista för egenkontroller i verksamheten finns också frågor om förvaring av kemikalier (hur handsprit ska förvaras)¹.

Åtgärder i planen

För varje åtgärd i LundaKem anges ansvarig nämnd eller styrelse, vilket innebär att de bör planera och utföra aktiviteter inom åtgärden. Vård- och omsorg finns med som utförare och ansvarig i åtta åtgärder, i de flesta fall som en av alla nämnder och styrelser.

Åtgärd 1.1. Kontroll över kemikalieanvändning innebär att vi ska arbeta med att byta ut kemikalier mot bättre produkter. Samarbete sker i en förvaltningsövergripande grupp som miljöförvaltningen sammankallar.

Område 2 heter Verksamheter i den nya kemplanen. Den tidigare planen gällde förskola, skola och fritidsverksamheter. Vård- och omsorgsnämnden ska arbeta med att få in LundaKem i befintliga och nya rutiner (2.1), minska användning av förbrukningsvaror och engångsprodukter (2.2) samt arbeta systematiskt för kemikaliesmarta verksamheter (2.3). Vård- och omsorgsförvaltningen använder engångsprodukter i den mängd som behövs i verksamheten på grund av smittskydd eller andra hänsyn.

Även inom område 3 upphandling har vård- och omsorgsnämnden ansvar för några nya åtgärder: arbeta på olika sätt med att ställa kemikaliekraav vid upphandling (3.1), upphandla för en cirkulär konsumtion och minska förbrukningsvaror och engångsprodukter i vår e-handel (3.2), arbeta med att höja upphandlings- och inköpsansvarigas miljökompetens samt stärka dialog och samverkan

¹ Checklista egenkontroll brandskydd, Dnr VOO 2019/0382

2023-01-12

Diarienummer

VOO 2022/0666

mellan medarbetare samt förvaltningar (3.3). Förvaltningen kontakter kommunkontorets specialister på upphandlingsområdet som kan miljökraven som ska ställas utifrån vilken produkt som upphandlas.

Även inom område 4 Information har vård- och omsorgsnämnden fått ansvar för en ny åtgärd: skapa grupper och nätverk för kommunikation inom kommunen och delta i relevanta externa nätverk (4.3). Vård- och omsorgsförvaltningen har inga egna externa nätverk på området, utan samarbetar med miljöförvaltningen som har sakkunskap på området.

Vård- och omsorgsförvaltningen anser att det är viktigt med samverkan mellan förvaltningarna men ansvarsfördelningen till "Alla nämnder och styrelser" blir otydlig.

Uppföljning

Enligt kemikalieplanen ska miljöförvaltningen följa upp kemikalieplanen årligen. Svårigheten när många aktiviteter ska utföras av Alla nämnder och styrelser är att det blir väldigt många åtgärder att följa upp för varje nämnd och styrelse.

Kommunen följer också upp andra planer i årsuppföljningen, exempelvis Delaktighet för alla, Handlingsplan för barnets bästa, Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck, Mat- och måltidsplan, Samverkansplan för Överenskommelsen, Avfallsplan samt Energiplan.

Det är positivt att kommunen samordnar uppföljningen men vid fördelningen av ansvar för aktiviteterna får man se till att rätt nämnd blir ansvarig för uppföljningen.

Föredragning

Vård- och omsorgsförvaltningen ställer sig positiv till ett kommun-gemensamt arbete med kemikalier samt att miljönämnden, som har sakkunskap på området, håller ihop arbetet och föreslår därför att vård och omsorgsnämnden beslutar att avge yttrande i enlighet med tjänsteskrivelse 2023-01-12 Remiss avseende revidering av kemikalieplan för Lunds kommun, LundaKem 2.0.

Beredning

LundaKem diskuterades i en tjänstemannagrupp den 17 november 2022. Mötet sammankallades av miljöförvaltningen och hade representanter från olika förvaltningar.

Konsekvenser för personer med funktionsnedsättning

Inom vård och omsorgsförvaltningens verksamheter finns personer med funktionsnedsättning. Kemikalier har miljö- och hälsopåverkan

Tjänsteskrivelse

4 (4)

2023-01-12

Diarienummer

VOO 2022/0666

på alla människor. Den nya kemikalieplanen har ett speciellt fokus på barn, unga och andra känsliga grupper. Planen kan förhoppningsvis bidra till färre miljö- och hälsoskadliga kemikalier i förvaltningens verksamheter.

Barnets bästa

Av förvaltningens brukare var ca 6% under 18 år i december 2021². Kemikalier har miljö- och hälsopåverkan på alla människor. Den nya kemikalieplanen har ett speciellt fokus på barn, unga och andra känsliga grupper. Planen kan förhoppningsvis bidra till färre miljö- och hälsoskadliga kemikalier i förvaltningens verksamheter.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Anne Jüriado Kammenhed
Utvecklingsledare

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

miljoforvaltningen@lund.se (MN 2022/0099)

Akten

² Vård- och omsorgsnämndens årsanalys 2021, s. 43